

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 61/04-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. februára 2004 predbežne prerokoval sťažnosť N. B., bytom Z.; Ing. M. B., bytom Z.; M. P., bytom Z.; J. F., bytom V. H.; M. F., bytom V. H.; MVDr. K. T., bytom Z.; K. T., bytom Z.; M. K., bytom Z.; E. K., bytom Z.; J. P., bytom Z.; J. K., bytom Z.; J. T., bytom Z.; I. T., bytom Z.; P. P., bytom H. H. – Ž.; M. P., bytom H. H. – Ž.; M. K., bytom H.; M. K., bytom Z.; J. K., bytom Z.; R. D., bytom Z.; E. D., bytom Z.; M. M., bytom Z.; J. D., bytom K.; A. D., bytom H. N.– R.; Š. Z., bytom K.; J. B., bytom P.; R. B., bytom P.; G. L., bytom Z.; Mgr. J. B., bytom Z.; A. L., bytom Z. a E. W., bytom Z., zastúpených advokátkou JUDr. Z. B., B. B., ktorou namietajú porušenie čl. 55 Ústavy Slovenskej republiky nekonaním Ministerstva financií Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Úradu pre finančný trh, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť N. B., Ing. M. B., M. P., J. F., M. F., MVDr. K. T., K. T., M. K., E. K., J. P., J. K., J. T., I. T., P. P., M. P., M. K., M. K., J. K., R. D., E. D., M. M., J. D., A. D., Š. Z., J. B., R. B., G. L., Mgr. J. B., A. L. a E. W. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. februára 2004 doručená sťažnosť N. B., Ing. M. B., M. P., J. F., M. F., MVDr. K. T., K. T., M. K.,

E. K., J. P., J. K., J. T., I. T., P. P., M. P., M. K., M. K., J. K., R. D., E. D., M. M., J. D., A. D., Š. Z., J. B., R. B., G. L., Mgr. J. B., A. L. a E. W. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie čl. 55 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) nekonaním Ministerstva financií Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Úradu pre finančný trh (ďalej len „ústredné orgány štátnej správy“).

Sťažovatelia v sťažnosti ďalej uviedli, že uzavreli „zmluvy o pôžičke“, „zmluvy o tichom spoločenstve“, „dohody o vrátení členského vkladu“, „zmluvy o vrátení vložených financií na základe cestovného šeku“ a „zmluvy o prevode cestovného šeku“ s firmami B. M. G. INVEST, s. r. o., Košice, AGW, s. r. o., Košice, HORIZONT SOVAKIA o. c. p., a. s., Košice a BDV družstvom Banská Bystrica, ktorými investovali svoje finančné prostriedky. Uvedené spoločnosti vykonávali činnosť v oblasti finančného trhu. Pre výkon ich podnikateľských aktivít sa okrem všeobecných náležitostí vyžadovali aj špeciálne podmienky ustanovené v právnych normách v oblasti finančného trhu. Ide o podmienky „upravené v zákone č. 21/1992 Zb. o bankách, zákone č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní a zákone č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch“. Ústredné orgány štátnej správy nevenovali dostatočnú pozornosť pôsobeniu nebankových subjektov na trhu. Sťažovatelia sa nápravy domáhali aj prostredníctvom generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Nebankové subjekty v rokoch 1997 – 2002 vydávali vysoké finančné čiastky na reklamu. Sťažovatelia vložením finančných úspor do vyššie uvedených spoločností s cieľom ich zhodnotenia utrpeli ujmu, a to aj z toho dôvodu, že ústredné orgány nekonali svoju povinnosť kontrolovať dodržiavanie zákonnosti v rámci im zverených kompetencií. Svojou nečinnosťou spôsobili, že subjekty, ktoré podnikali na trhu, nespĺňali zákonom predpísané podmienky a ústredné orgány štátnej správy nezasiahli v rámci možností zverených im zákonom.

Sťažovatelia uviedli, že využili všetky prostriedky podľa ustanovenia § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako sa domáhať ochrany svojho ústavného práva. Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd rozhodol o porušení ich základného práva

podľa čl. 55 ústavy a uložil ústredným orgánom uhradiť im aj primerané finančné zadost'učinenie.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 55 ods. 1 ústavy hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky. Podľa ods. 2 citovaného článku ústavy Slovenská republika chráni a podporuje hospodársku súťaž. Podrobnosti ustanoví zákon.

Podľa ustanovenia § 25 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na takéto nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre uviedol, že ak s'ťažovateľ namieta také porušenie práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu očividne nemohlo nastať, ústavný súd s'ťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (II. ÚS 70/99).

Základné práva a slobody sú upravené v druhej hlave ústavy.

Článok 55 ústavy neupravuje základné práva a slobody, dotýka sa vymedzenia hospodárstva Slovenskej republiky, formuluje princípy hospodárskej politiky, nie však základné práva a slobody.

V ustanoveniach čl. 55 ústavy sú teda zakotvené základné ústavné princípy limitujúce právnu úpravu hospodárskych a ekonomických aktivít v Slovenskej republike, ako aj samotnú hospodársku politiku štátu na báze trhovej ekonomiky zahŕňajúc podporu a ochranu konkurenčného hospodárskeho prostredia, vytváranie právnych prostriedkov a záruk proti obmedzovaniu hospodárskej súťaže (napr. PL. ÚS 13/97) za súčasného rešpektovania záujmu na zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja v oblasti ochrany prírodných zdrojov a životného prostredia, ako aj v oblasti sociálnej.

Z ustanovení čl. 55 ústavy však nemožno vyvodiť pozitívne právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby voči štátu (prípadne jeho mocenským orgánom) na elimináciu, prípadne kompenzáciu strát vyplývajúcich z rizík spojených s jej dobrovoľnou účasťou v podnikateľských, resp. súkromnoprávných vzťahoch založených na báze zmluvnej voľnosti (III. ÚS 21/04).

V sťažnosti je zreteľne oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti, čo platí zvlášť v situácii, keď sú sťažovatelia zastúpení nimi zvoleným advokátom.

Sťažovatelia namietajú porušenie práva. Fyzické osoby a právnické osoby môžu pred ústavným súdom namietat' len porušenie svojich základných práv. Ústavný súd vychádzajúc zo svojej judikatúry (napr. III. ÚS 59/04) konštatuje, že z čl. 55 ústavy nevyplývajú také

základné práva, ktoré by mohli byť porušené skutkovým stavom, ktorý popísali sťažovatelia, preto ústavný súd musel ich sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2004